



ת"פ 273/10/15 - מדינת ישראל נגד ויחיד מורזיק

בית המשפט המחוזי בירושלים	
לפני כב' השופט אהרן פרקש, נשיא	ת"פ 273-10-15 מדינת ישראל נ' מורזיק (עציר)
<u>המאשימה</u>	מדינת ישראל ע"י עו"ד תמר איבלמן מפרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
נגד	
<u>הנאשם</u>	ויחיד מורזיק (עציר) ע"י ב"כ עו"ד לאה צמל
<u>גזר דין</u>	

ביום 1.5.16 הוגש נגד הנאשם כתב אישום מתוקן, הכולל שני אישומים.

המסכת העובדתית, כפי שפורטה בכתב האישום המתוקן הינה כדלקמן:

1. **אישום ראשון:** הנאשם הינו תושב מדינת ישראל ורשום במרשם האוכלוסין שלה. עובר ליום 25.7.15 במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, החליט הנאשם לצאת ללבנון לצורך השתתפותו במחנה צעירים ערבים שאורכו כ-10 ימים.

1.1 בתאריך 25.7.15 בשעה 11:30 לערך יצא הנאשם לירדן דרך מעבר יבשתי - גשר אלנבי. כעבור 3 ימים, ביום 28.7.15, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, טס הנאשם מירדן ללבנון. במהלך השתתפותו במחנה, ביקר הנאשם בפארק מליטה, מוזיאון השייך לארגון החיזבאללה. במוזיאון קיבל הנאשם הסבר על פעולותיו של החיזבאללה במלחמת לבנון בשנת 2006 נגד ישראל, צפה בסרט המתאר את ההיסטוריה של פעולות חיזבאללה נגד ישראל, צפה בסרט המתאר את מלחמת לבנון בשנת 2006, ראה אמצעי לחימה של חיזבאללה וכן שאריות של טנקים ומסוקים ישראליים, סייר במנהרה המדגימה את המנהרות דרכן תקפו אנשי החיזבאללה את ישראל, וכן סייר במיצגים של חדרי לוחמים של חיזבאללה וחדר המיועד לשבי ישראלים. ביום 8.8.15, עם סיום המחנה, שכר הנאשם חדר בביירות ושהה שם יומיים נוספים. ביום 10.8.15 טס הנאשם מלבנון לירדן, וביום 11.8.15 בשעה 13:00 נכנס הנאשם לישראל דרך מעבר יבשתי גשר אלנבי.

1.2 על פי האישום, במעשיו המתוארים לעיל, יצא הנאשם ביוזעין ושלא כדין, מישראל ללבנון.

1.3 בגין זאת הואשם הנאשם ביציאה שלא כדין, עבירה לפי סעיף 2א בחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), תשי"ד-1954.

2. **אישום שני:** במהלך השנים 2014 ו-2015, במספר הזדמנויות שונות, השתתף הנאשם בהתפרעויות שכוונו נגד כוחות הביטחון, במהלכן ידה אבנים, ירה זיקוקים ויידה בקבוקי תבערה, הכל המפורט להלן:

2.1 ביום 4.7.14, יום לווית מוחמד אבו ח'דיר, בשעות הצהריים בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, השתתף הנאשם בהתקהלות אסורה יחד עם אנשים נוספים לשם הפרות סדר, באזור הסמוך לאוהל האבלים בשועפט. במהלך ההתפרעות, ידה הנאשם יחד עם פאדי דוויאת ופאדי דאהר, בצוותא חדא, 5 בקבוקי תבערה, לעבר כוחות הביטחון, שעמדו במרחק של כ-150 מטר. כך שהנאשם יידה בקבוק תבערה

אחד, פאדי דוויאית ידה 2 בקבוקי תבערה ופאדי מאהר ידה 2 בקבוקי תבערה נוספים.

במועד הסמוך ללווייתו של אבו ח'דיר, בשעות אחר הצהריים, השתתף הנאשם בהתקהלות אסורה יחד עם לפחות 3 אנשים נוספים לשם הפרות סדר, באזור הסמוך לאוהל האבלים בשועפט. במהלך ההתפרעות ידה הנאשם אבנים וירה זיקוקים לעבר כוחות הביטחון שעמדו במרחק של 150 מטר לערך מהנאשם.

2.2 ביום 24.7.14, המכונה "לילת אל קאדר", בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, השתתף הנאשם בהתקהלות אסורה יחד עם עשרות אנשים נוספים לשם הפרות סדר, במתחם הר הבית בירושלים. במהלך ההתפרעות ידו אבנים וזיקוקים לעבר כוחות הביטחון וכן נפרצה תחנת המשטרה הסמוכה על ידי מתפרעים ששברו והציתו את הציוד במקום. הנאשם נכנס למקום ולקח מתחנת המשטרה מגן השייך למשטרת ישראל, וזאת ללא הסכמה וכשהוא מתכוון לשלול את הדבר מבעלו שלילת קבע.

2.3 ביום 20.5.15, היום בו נורה עמר אבו דהים שביצע פיגוע דריסה בא-טור, בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, בג'בל מוכבר, השתתף הנאשם בהתקהלות אסורה יחד עם עשרות אנשים נוספים לשם הפרות הסדר. במהלך ההתפרעות ידה הנאשם, יחד עם אחרים, אבנים לעבר כוחות הביטחון.

2.4 על פי האמור באישום, במעשיו המתוארים לעיל, ניסה הנאשם בצוותא חדא, לשלח אש במזיד בדבר לא לו; החזיק הנאשם נשק בלא רשות על פי דין להחזיקו; ניסה הנאשם ב-4 הזדמנויות שונות, לתקוף, בצוותא חדא, שוטרים בעת מילוי תפקידם כחוק, בכוונה להכשיל את השוטרים בתפקידם או למנוע או להפריע אותם מלמלאו, תוך שהוא מזוין בנשק קר ובצוותא של יותר משני אנשים; עשה הנאשם בצותא חדא, מעשה באש או בחומר נפיץ בדרך נמהרת או רשלנית שיש בה לסכן חיי אדם או לגרום לו חבלה; השתתף הנאשם ב-3 הזדמנויות בהתקהלות אסורה שהחלו לבצע בה את מטרתה בהפרת השלום, שיש בה להטיל אימה על הציבור; הנאשם נשא ונטל דבר הניתן להיגנב מבלי הסכמת הבעל, כשהוא מתכוון בשעת הנטילה לשלול את הדבר מבעלו שלילת קבע. כל זאת מתוך מניע לאומני.

2.5 בגין אלו הואשם הנאשם בניסיון הצתה, עבירה לפי סעיף 448(א) רישא בצירוף סעיף 25 וסעיף 29 בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"); החזקת נשק, עבירה לפי סעיף 144(א) רישא בחוק; ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 274(1) וס"ק (2) וס"ק (3) בצירוף סעיף 29 לחוק (4 עבירות); מעשה פזיזות ורשלנות בחומר נפיץ, עבירה לפי סעיף 338(א)(3) בצירוף סעיף 29 בחוק (2 עבירות); התפרעות, עבירה לפי סעיף 152 בחוק (3 עבירות); גניבה, עבירה לפי סעיף 383(א) בחוק.

3. ביום 1.5.16, במסגרת הסדר טיעון, הורשע הנאשם על יסוד הודאתו, בביצוע העבירות מושא האישום השני, לאמור - בניסיון הצתה; החזקת נשק; ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות (4 עבירות); מעשה פזיזות ורשלנות בחומר נפיץ (2 עבירות); התפרעות (3 עבירות); וגניבה.

4. לאישום הראשון טענה ב"כ הנאשם טענה מקדמית של הגנה מהצדק בגין אכיפה בדרנית. טענה זו נדחתה בהחלטה מנומקת מיום 12.9.16.

5. ביום 23.11.16, הורשע הנאשם, על יסוד הודאתו, בביצוע העבירה מושא האישום הראשון - יציאה שלא כדין.

תסקיר שירות המבחן (מיום 10.1.17)

6. הנאשם בן 21, תושב ג'בל מוכבר בירושלים, נישא 7 ימים קודם למעצרו. הנאשם נמצא במעצר מזה שנה וארבעה חודשים. עובר למעצר היה סטודנט שנה שלישית למשפטים באוניברסיטת אל-קודס בירושלים ועבד כעובד כללי במתחם "סינמה סיטי" בירושלים במשך שנה. הנאשם החל לעבוד בגיל 18 בעבודות מלצרות מזדמנות במלונות וכסדרן סחורה במרכולים. הנאשם בעל 15 שנות לימוד, השתתף בקורס עיתונאות ובעל תעודת מגיש עזרה ראשונה במגן דוד אדום. בשעות הפנאי התנדב במרכז לימודי פלסטינאי ושימש כחונך ילדים ונוער בנושאי עזרה ראשונה, והעביר שיעורי ריקוד ונגינה על תוף דרבוקה.

7. משפחת המוצא של הנאשם מונה אב בעל תואר במחשבים שרכש בירדן, העובד היום כמנהל מרכול בפסגת-זאב בירושלים, ואם מורה בבית ספר בירושלים. להורים 6 ילדים, בגילאים 13 - 22, והוא השני בסדר הילודה. ארבעת הגדולים בעלי השכלה גבוהה או סטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה. לדבריו, משפחתו חילונית, נורמטיבית, והוא היחיד בעל עבר פלילי, כאשר בין בני משפחתו מערכת יחסים חיובית והם בעלי מצב כלכלי משביע רצון.

8. על פי שירות המבחן, הנאשם הודה בביצוע העבירות ונטל עליהם אחריות מלאה. באשר לעבירת היציאה שלא כדין אמר, כי מדובר היה בטיול מטעם מרכז הלימודי הפלסטינאי בו התנדב ולקח פעילות מגיל צעיר. לדבריו, לא ידע מראש על הביקור המתוכנן בפארק מליטה ועל תוכן סרטוני התעמולה. לאחר שנעצר בגין יציאתו שלא כדין הודה ביוזמתו על מעורבותו בעבירות האחרות. הנאשם טען, כי מאז החל ללמוד באוניברסיטה התחבר לקבוצה דתית בעלת דעות קיצוניות הפעילה מאוד מבחינה פוליטית וכחלק מהתחברותו אליהם לקח חלק בהתפרעויות. לפיו, ההתפרעויות כוונו נגד כוחות הביטחון בעקבות אירועים שאירעו באותה התקופה ובהם מותו של נער שלמד בבית ספרו, ירי במחבל שביצע פיגוע דריסה ו"לילת אל קאדר", שהוא יום קדוש עבור המוסלמים, אז רצה להגיע להר הבית. לטענתו, לא הבין את פוטנציאל הפגיעה שבמעשיו וההשלכות הקשות על חייו אותן הוא חווה כיום. לדבריו, הוריו כעסו מאוד על מעורבותו באירועים המתוארים, ואביו אף בחר שלא לבקר במשך תקופה ארוכה כאשר שהה במעצר. אביו גם הטיח בו האשמות קשות בשל בחירותיו ומעשיו באירועי העבירות.

9. התרשמות שירות המבחן מהנאשם היא, כי מדובר מצעיר בעל יכולות קוגניטיביות וורבליות טובות אשר נוטל אחריות על ביצוע העבירות ומצר עליהן, בעיקר בשל תגובת אביו, תחושתו כי אכזב אותו והמחירים אותם הוא משלם. לצד זאת, התרשם שירות המבחן ממאפייני אישיות ילדותיים ובלתי בשלים המתאימים לגילו הכרונולוגי, וזוהו עצמית בלתי מגובשת. על פי שירות המבחן, הוא בחר להתחבר לחברה שולית ולפעול במסגרתה באופן אלים מבלי לקחת בחשבון את הפגיעה באחרים, כביכול בשם אידיאולוגיה אשר אימץ לעצמו באותה התקופה. הערכת שירות המבחן היתה כי הדבר נעשה כאמצעי להתחברות ושייכות חברתית והשגת תחושת משמעות וערך עצמי.

10. התרשמות השירות היתה, שמדובר בצעיר עם כוחות ומשאבים פנימיים חיוביים לתפקוד תקין, שנמצא בשלב של גיבוש זהותו העצמית וכחלק מאותו תהליך, ביצע את העבירות בתיק הנוכחי. כן ציין שירות המבחן, כי הנאשם נעדר עבר פלילי והתרשמותו היא שהזמן הממושך בו עצור הנאשם, הביקורת המשפחתית הקשה שקיבל בעקבות ביצוע העבירות וההליכים המשפטיים, מהווים גורמים הרתעתיים משמעותיים לביצוע עבירות מסוג זה בעתיד. ברם, שירות המבחן לא התרשם שהנאשם בשל להליך טיפולי, ולטעם השירות הנאשם לא זיהה צורך בעריכת שינוי ובהתגייסות להליך טיפולי לשם כך. לכן לא בא בהמלצה שיקומית בעניינו.

11. ב"כ המאשימה טענה שכתב האישום מכיל מספר רב של אירועים בתאריכים שונים, ושהדבר מלמד על מעורבותו הגדולה של הנאשם במעשים מסוג זה, שכן מדובר בפעילות חוזרת ונשנית, ונגד כוחות הביטחון. עוד הוסיפה, כי לא ניתן לקבל את הסבר הנאשם שיציאתו ללבנון היתה אך ביקור תמים. לטענתה, במהלך שהייתו בלבנון ביקר במוזיאון של חיזבאללה, קיבל הסבר על הארגון, נחשף לאמצעי לחימה וסייר במנהרות תקיפה, כאשר ביקור שכזה תואם את הלך הרוח של צעיר המתעמת עם כוחות הביטחון. משכך, טענה ב"כ המאשימה, כי מתחם העונש ההולם בגין האישום הראשון נע בין 4 לבין 12 חודשי מאסר.

12. באשר לאירועי ההתפרעות ביום 4.7.14 טענה ב"כ המאשימה, כי מדובר במעשים שהם חמורים במיוחד, שכן מדובר ביידי בקבוקי תבעירה וירי זיקוקים, אותם יש להכין מראש. בגין מעשי היום הזה טענה למתחם עונש שנע בין 3 לבין 6 שנות מאסר.

באשר לאירועי יום 24.7.15 (ההתפרעות בתחנת המשטרה) טענה, כי מדובר בפגיעה קשה בסדר הציבורי ופעילות שדורשת עזות מיוחדת. המתחם הראוי לטעם ב"כ המאשימה בגין זאת נע בין מספר חודשי מאסר למספר שנות מאסר.

באשר לאירועי יום 20.5.15, אז יודו אבנים אל עבר כוחות בטחון במהלך התפרעות, נטען, כי מתחם העונש צריך לנוע בין 12 לבין 30 חודשי מאסר.

13. ב"כ המאשימה טענה, כי מדובר באירועים שונים המחייבים קביעת מתחמי ענישה שונים. כן הוסיפה שהמדיניות כיום היא להחמיר בענישה על עבירות מסוג זה, אשר נעשות על רקע אידיאולוגי, תוך הפרת הסדר הציבורי והשלום ובעיקר כאשר מדובר בירושלים.

14. לאחר התחשבות בהודאת הנאשם והיעדר עבר הפלילי, סברה ב"כ המאשימה, כי יש להטיל עליו עונש מצטבר של 4.5 שנות מאסר.

15. ב"כ הנאשם הדגישה את משפחתו הנורמטיבית של הנאשם, העובדה כי הוא עצמו עבד באופן מסודר ומוקפד במקומות מרכזיים בירושלים, היה סטודנט שנה שלישית למשפטים ואף הקפיד על פעילות התנדבותית. לטענתה, הנאשם אך נסחף להשתתף בהתפרעויות, וזאת כתוצאה מן האווירה החברתית והאירועים שהתרחשו באותה העת ובפרט הרצח של הילד אבו-ח'דיר, אז היה גם הנאשם ילד קטן. לדידה, מדובר היה באירוע מכוון שהוציא אנשים רבים לרחובות, וכך גם את הנאשם.

16. באשר לאירוע ביום 4.7.14, טענה, כי מדובר היה בידויי אבנים ממרחק רב, אשר לא היה בו להוות סכנה של ממש. גם באשר לאירועים הבאים טענה ב"כ הנאשם, כי מרשה היה בין המונים והתנהג באופן פרופורציונאלי ומתון. ב"כ הנאשם הבהירה, כי היא אינה טוענת שמרשה לא חטא, אלא שלא היה לו תפקיד של מנהיג, מסית או מוליך, וכי היה רק אחד המשתתפים ופעל בצמצום רב.

ב"כ הנאשם גם ציינה, כי כאשר נחקר הנאשם במשטרה חקירתו נסובה סביב יציאתו ללבנון, והוא היה זה שנידב את האינפורמציה כי לקח חלק מהתפרעויות בגין הורשע.

17. באשר לאירועי האישום הראשון, טענה ב"כ הנאשם, כי יציאה מחוץ לישראל מסוג זה היא דבר שבשגרה והייחוד שבו, שבגינו הועמד הנאשם לדין, היה הביקור במוזיאון החיזבאללה, אלא שהביקור לא היה ביוזמת הנאשם.

18. ב"כ הנאשם הפנתה לתסקיר ולהתרשמותו החיובית של שירות המבחן מהנאשם, העובדה כי הוא בעל משאבים

חיוביים תקינים לתפקוד תקין והיעדר עבר פלילי. לדידה, בתסקיר שירות המבחן טמונה בקשה סמויה להסתפק בתקופת המעצר של הנאשם ולא להורות על מאסר נוסף. משכך, ביקשה כי בית המשפט אכן יסתפק במעצר הנאשם וכי לכל היותר יתווסף לזאת קנס.

19. ב"כ הצדדים הפנו והגישו פסיקה כתמיכה בטיעוניהם.

20. הנאשם התנצל על מעשיו וטען, כי ביצע את העבירות מתוך חוסר הבנה ותמימות. הנאשם ביקש להשתחרר במהירות האפשרית על מנת שיוכל לחזור ללימודיו ולחיי עם משפחתו.

הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה (תיקון 113 לחוק)

אירוע אחד או יותר

21. סעיף 40ג בחוק קובע כי אם הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם לאירוע כולו, ואם הרשיע אותו בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד.

22. כידוע, בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14) נקבע, כי מספר עבירות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק, הנובע (בין השאר) מסמיכות זמנים או משום שמדובר בתכנית עבריינית אחת, יהוו "אירוע אחד" (פסקה 5 בפסק דינה של כב' השופט ד' ברק ארז; ראו גם ע"פ 5668/13 מזרחי נ' מדינת ישראל (17.3.16) (להלן: "עניין מזרחי"), פסקה 26 בפסק דינו של כב' השופט נ' סולברג). אציין, כי הובעה הדעה שמבחן זה רחב ומאגד במסגרת אחת מעשים שונים וכי יש ליתן למונח "אירוע" הגדרה שונה ומצומצמת יותר (שם, פסקה 27 בפסק דינו של כב' השופט סולברג; וראו גם דנ"פ 2999/16 מזרחי נ' מדינת ישראל (22.5.16), פסקה י).

23. סבורני, שיש לבחון את מעשי האישום הראשון ומעשי האישום השני כאירועים נפרדים, וכי הדבר ברור מאליו. קשה יותר היא השאלה האם ניתן לראות במעשים הנכללים בגדרי האישום השני כאירוע אחד או שמא מדובר באירועים שונים? במקום אחר כבר הבעתי דעתי, כי התפרעויות כגון דא מהוות, ככלל, אירועים נפרדים (ת"פ (מחוזי י-ם) 609-12-15 מדינת ישראל נ' דנדיס (22.9.16), פסקה 19). כמובן, שניתן למצוא חוט אידיאולוגי מקשר בין ההתפרעויות. אך דווקא הטענה כי מדובר בהתפרעות ספונטנית - מעין להט של הרגע - מלמדת כי כל התפרעות עומדת בפני עצמה ואינה חוליה בשרשרת מעשים שיש בהם להוות אירוע אחד. עם זאת, אני נכון לקבל כי נוכח סמיכות הזמנים בין המעשים שבוצעו ביום 4.7.14, במועד סמוך אליו וביום 24.7.14, וזמן לא רב לאחר שבוצע הרצח המזעזע של הילד אבו ח'דיר, ניתן לראות במעשים אלו כחלקים מאותה התלהטות שהביאה לשרשרת של התפרעויות.

24. משכך אני קובע, כי המעשים המתוארים באישום הראשון, מהווים אירוע אחד, המעשים מושא האישום השני שבוצעו בחודש יולי 2014 מהווים אירוע שני, והמעשים שבוצעו ביום 20.5.15 מהווים אירוע שלישי. הווה אומר, המדובר בשלושה אירועים.

מתחם העונש

25. בסעיף 40ג(א) בחוק נאמר, כי "בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו,

במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט". בסעיף 40ב בחוק
נאמר, כי "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת
אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו".

26. בית המשפט העליון מצא לנכון להדגיש, כי עקרון ההלימה מביא בחשבון את חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ואת מידת אשמו של הנאשם. קרי, יש להתחשב לא רק בסוג העבירה שבוצעה, אלא גם בנסיבות שבהן בוצעה ובמידת אשמו של הנאשם בביצועה. בקביעת המתחם יובאו רק השיקולים הקשורים בעבירה, בעוד שנסיבותיו האישיות של הנאשם מובאות בחשבון אך במניין השיקולים בקביעת העונש המתאים בתוך מתחם הענישה. עוד ציין בית המשפט, כי אומנם המחוקק לא התייחס להיקפו הרצוי של מתחם הענישה, אך ברור כי מתחם רחב מאוד לא ישרת את תכליתו של תיקון 113 (ע"פ 8641/12 סעד נ' **מדינת ישראל** (5.8.13)), פסקאות 23 - 24). כן הדגיש בית המשפט, כי הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה הנבחנות בעת קביעת מתחם הענישה (כמפורט בסעיף 40ט לחוק) והנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, הנבחנות בגזירת העונש (כמפורט בסעיף 40יא לחוק), אינן רשימה סגורה, ואין בנסיבות שציין המחוקק שאותן פרט במפורש כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט לשקול נסיבות נוספות (סעיף 40יב לחוק) (שם, שם).

27. לפיכך, על פי ההלכה הנוהגת, עתה עליו להידרש לשלוש אמות מידה: (1) הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו; (2) מדיניות הענישה הנהוגה; ו-(3) הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (**עניין מזרחי**, פסקה 32 בפסק דינו של כב' השופט נ' סולברג).

28. אשר **לערכים המוגנים** בבסיס העבירות בהן עסקין - אתייחס בהמשך לערך המוגן בכל עבירה ועבירה, אך ככלל, דומה שמעשיו של הנאשם כולם בוצעו כהתרסה נגד גופי המדינה והביטחון ומתוך רצון לפגוע בסדרי הממשל.

28.1 הערך המוגן בעבירת יציאה שלא כדין (עבירה לפי סעיף 2א לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), תשי"ד-1954) הנו פגיעה בסדרי המשפט והשלטון הטומנת בחובה פוטנציאל לפגיעה בביטחון המדינה. העונש הקבוע לצד עבירה זו הוא ארבע שנות מאסר, או קנס כפי שנקבע שם.

28.2 הערך המוגן בעבירת ניסיון הצתה (עבירה לפי סעיף 448א) רישא בצירוף סעיף 25 וסעיף 29 בחוק) הוא השמירה על הרכוש, ושלמות הנפש והגוף (ע"פ 5376/15 **נסים ביטון נ' מדינת ישראל** (11.2.16), פסקה 18). העונש הנקוב בסעיף 448א) רישא לחוק הנו 15 שנות מאסר.

28.3 הערך המוגן בעבירת החזקת נשק (עבירה לפי סעיף 144א) רישא בחוק) הוא שמירה על בטחון הציבור. העונש הקבוע לצד עבירה זו הנו שבע שנות מאסר.

28.4 הערך המוגן על ידי העבירה "ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות" (עבירה לפי סעיף 274א) וס"ק (2) וס"ק (3) בצירוף סעיף 29 בחוק), הנו השמירה על הסדר הציבורי ואכיפת החוק כמו גם שמירה על שלומם של המשרתים בכוחות הביטחון (עפ"ג (מחוזי י-ם) 50469-07-15 **באסל מחמוד נ' מדינת ישראל** (3.11.15), פסקה 9). לעבירה זו קבוע עונש מינימום של שלושה חודשי מאסר ועונש מקסימלי של חמש שנות מאסר.

28.5 הערך המוגן על ידי עבירת מעשה פיזיות ורשלנות בחומר נפיץ (עבירה לפי סעיף 338א) (3) בצירוף סעיף 29 בחוק), וכעולה מלשון העבירה, הוא שמירה על שלמות הגוף והנפש. העונש הקבוע לצד עבירה זו - שלוש שנות מאסר.

28.6 הערך המוגן בעבירת התפרעות (עבירה לפי סעיף 152 בחוק) הוא שלום הציבור (ת"פ (מחוזי י-ם) 31334-11-15 **מדינת ישראל נ' דארי** (15.12.16), פסקה 29). העונש הקבוע לצד עבירה זו - שנתיים מאסר.

28.7 הערך המוגן על ידי עבירת הגניבה (עבירה לפי סעיף 383(א) בחוק) הוא זכות הקניין של בעל הזכות ברכושו (ע"פ 7085/93 **נג'אר נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(4) 221, עמ' 225 (1997)). העונש בגין גניבה קבוע בסעיף 384 - מאסר שלוש שנים.

29. אשר למדיניות הענישה הנהוגה -

29.1 בע"פ 5300/16 **מדינת ישראל נ' נגאר** (8.1.17) נדון ערעור המדינה על קולת עונשו של נאשם, שהורשע על יסוד הודאתו בשלוש עבירות של ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, ייצור נשק, שתי עבירות של נשיאת נשק, שתי עבירות של חבלה בכוונה מחמירה, יידי אבן לעבר כלי תחבורה והתפרעות, ואשר נגזרו עליו 30 חודשי מאסר בפועל. העבירות בוצעו במהלך חמישה אירועים (שנכללו בחמישה אישומים), ובהם הושלכו אבנים ובקבוקי תבערה אל עבר כוחות הביטחון. אציין, כי במהלך הערעור ביקשה המדינה להשמיט מכתב האישום את אחד מחמשת האישומים, משום שמדובר היה בעבירות שבוצעו עת היה הנאשם קטין, ולא ניתן אישור היועץ המשפטי לממשלה, כנדרש בסעיף 14 בחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971. ברם, המדינה סברה כי שאר האישומים מצדיקים החמרה בענישה. בית המשפט העליון הסכים, בציינו, כי המדיניות הנהוגה היא של החמרה בענישה בעבירות מסוג זה. בית המשפט העליון גזר על הנאשם **40 חודשי מאסר בפועל**, והוסיף כי בכך גם לא מיצה עמו את הדין.

29.2 בע"פ 3572/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** (3.1.17) נדחה ערעור על פסק דין בעניינו של קטין על גבול הבגירות, שהשתתף בשתי התפרעויות. באחת, יידה אבנים, בשניה, זרק בקבוק תבערה ובשתיהן מדובר היה בפעולה שכוונה נגד כוחות הביטחון. בגדרי ההתפרעות השניה גם נגרם נזק לג'יפ משטרת, שימשות הוצתה וחדר אליו עשן. המערער הורשע בביצוע עבירות של חבלה מחמירה, התפרעות ושתי עבירות של ניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות. על המערער נגזר מאסר של **4 שנות מאסר בפועל**. עת דן בית המשפט העליון בערעור על חומרת העונש, הדגיש את עברו המכביד של המערער, שעמד שלוש פעמים לדין, בעבירות ניסיון לתקיפת שוטר, נשיאת נשק שלא כדין, הצתה ועוד, כאשר בגין אלו ריצה 21 חודשי מאסר, וסמוך לאחר סיום העונש חזר לסורו. משכך, ועל אף קטינות המערער (הגבולית) במועד ביצוע העבירות שנדונו - הערעור נדחה.

29.3 בע"פ 8333/15 **מדינת ישראל נ' חאלדי** (23.8.16) נדון ערעורם של הצדדים בעניינו של נאשם, שהורשע בעבירות של מגע עם סוכן חוץ ואימונים צבאיים אסורים, חברות ופעילות בהתאחדות בלתי מותרת, יציאה מהארץ שלא כדין ופעולה ברכושטורו. באותו עניין הנאשם (והמערער) יצא לסוריה, הצטרף אל שורות דאע"ש, המשיך לעיראק ולחם שם במסגרת ארגון הטרור, ולאחר שנפצע שב לארץ. על הנאשם גזר בית המשפט המחוזי **42 חודשי מאסר בפועל**. בית המשפט העליון דחה את הערעורים.

29.4 ברע"פ 5809/14 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (25.11.14) נדחתה בקשת רשות הערעור של המבקש שבית המשפט המחוזי (בערעור על בית משפט השלום) החמיר בעונשו, עקב יציאה שלא כדין לאיראן, וגזר עליו **6 חודשי מאסר בפועל לריצוי באמצעות עבודות שירות**. יצוין כי המבקש יצא את הארץ לצורך מכירת רכוש משפחתו.

29.5 בת"פ (שלום י-ם) 23942-06-16 **מדינת ישראל נ' אלספדי** (27.10.16), שנדון בפני השופטת ח' מ' לומפ, יצא הנאשם שלא כדין ללבנון. מתחם העונש שנקבע שם נע בין חודש לעשרה חודשי מאסר, ועל הנאשם נגזר **מאסר בפועל של שלושה חודשים**.

29.6 בת"פ (שלום י-ם) 51510-07-14 **מדינת ישראל נ' אבו חדיר** (2.11.14) הורשע נאשם בהסדר טיעון סגור, בעבירות של התפרעות וניסיון לתקיפת שוטר בנסיבות מחמירות. אלו בוצעו במהלך התפרעות, בה נטל חלק הנאשם. אז העביר כוורת זיקוקים לאחר, שעשה בה שימוש נגד כוחות הביטחון. על הנאשם נגזרו **8 חודשי מאסר בפועל**.

30. עתה אגש ל**נסיבות הקשורות בביצוע העבירה**.

30.1 **התכנון שקדם לעבירה** - כאשר עסקינן בטיול המאורגן ללבנון, אין ספק בדבר תכנון העבירה ואין בידי לקבל את הטענה שהנאשם לא ידע כי הקבוצה תגיע למוזיאון. ביקור במוזיאון שכזה תואם את הלך רוח הנאשם באותה התקופה, כמתואר בתסקיר. באשר לאירועי האיטום השני - לא מיוחסות לנאשם פעולות הכנה להתפרעויות, רכישת הזיקוקים או ייצור בקבוקי התבערה, ומשכך, אפשר לקבל הטענה כי אך הצטרף להתפרעויות וייתכן כי קיבל מאחר את הנשק בו עשה שימוש.

30.2 **חלקו היחסי של הנאשם** - כטענת באת כוחו, לא עולה כי הנאשם היה המוביל או המנהיג של הפעילויות בהן השתתף. עם זאת, מטבע הדברים התפרעויות מורכבות מבודדים רבים, שאינם בהכרח מאורגנים, וכל אחד מהם שזורק אבן, יורה זיקוק או מיידה בקבוק תבערה, יכול לגרום לנזק רב אם ייפגע במטרתו. הנאשם לקח חלק אקטיבי בכל אחת מההתפרעויות, באמצעות ידיו אבנים, בקבוק תבערה וירי זיקוקים, וכאשר נכנס לתחנת המשטרה וגנב ממנה.

30.3 **הנזק שנגרם מביצוע העבירה והנזק שיכול היה להיגרם** - הנזק שיכול להיגרם מפגיעת בקבוק תבערה, אבן או זיקוק - ברור וידוע. עם זאת, יש להתחשב גם בעובדה כי את הבקבוק והזיקוקים שיגר הנאשם ממרחק רב (150 מ') וספק אם היה באפשרותו לפגוע במטרתו. ברם, יש גם להתייחס לעובדה, כי זיקוק ובעיקר בקבוק התבערה הם כלי נשק, שהסכנה שנשקפת מהם אינה רק לכוחות הביטחון, אותם טיווח הנאשם, אלא לכלל הסובבים והרכוש הקרוב. למרבה המזל לא נגרם נזק בפועל.

31. ממכלול השיקולים, היינו, הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות ועקרון ההלימה בין חומרת המעשים, נסיבותיו של הנאשם ומידת אשמתו, לאחר שעיינתי בפסיקה, ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, מצאתי לקבוע את מתחמי הענישה הבאים:

31.1 מתחם הענישה בגין האירוע כאמור באישום הראשון - מאסר בפועל של **חודש** עד מאסר בפועל של **עשרה חודשים, ומאסר על תנאי**.

31.2 מתחם העונש בגין האירועים בחודש יולי 2014, כמפורט באישום השני - **24 חודשים של מאסר בפועל עד 48 חודשים של מאסר בפועל, ומאסר על תנאי**.

31.3 מתחם העונש בגין האירוע שהתרחש במאי 2015, כאמור באישום השני - **10 חודשים של מאסר בפועל עד 20 חודשים של מאסר בפועל ומאסר על תנאי**.

32. כאמור, עת גוזרים את עונשו של הנאשם בתוך המתחם, יש להתחשב ב**נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה**. השיקולים הרלוונטיים מנויים בסעיף 40יא לחוק, כדלקמן:

32.1 **הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשעתו** - עת נעצר, היה הנאשם סטודנט למשפטים. אף אם יוכל לסיים את לימודיו לאחר צאתו מן הכלא, דומה שהרשעתו תשפיע על יכולתו להתקבל ללשכת עורכי הדין בארץ ישראל, וככל הנראה גם על יכולתו לעבוד כעורך דין על פי הדין המוחל על ידי הרשות הפלסטינאית.

32.2 **נטילת אחריות ושיתוף פעולה עם רשויות החוק** - ככל הנראה לולא היה הנאשם מודה בעבירותיו מושא האישום השני, עת נחקר על מעשיו בגדרי האישום הראשון, לא היה מועמד עליהן לדין. כן הודה הנאשם באישום השני, מיד בתחילת ההליך, וזמן לא רב לאחר שנדחתה טענת הסף שלו באשר לאישום הראשון, הודה גם בו.

32.3 **התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומתו לחברה** - עד למעצרו בגין המעשים נשוא כתב האישום, דומה כי הנאשם חי חיים נורמטיביים, הקפיד על תעסוקה קבועה, היה בעיצומם של לימודיו האוניברסיטאיים, החל בהקמת משפחה, ולקח חלק חיובי בחיי קהילתו.

32.4 **הנאשם נעדר עבר פלילי.**

העונש

33. הנאשם בא ממשפחה נורמטיבית, בעל עבר נורמטיבי, נישא מספר ימים עובר למעצרו ונדמה כי עתידו המבטיח היה לפניו. עם זאת, ממעשיו של הנאשם עולה מניע אידיאולוגי לאומני ומסוכן. כזכור, התרשמות שירות המבחן היתה, כי הנאשם בחר להתחבר לחברה שולית ולפעול במסגרתה באופן אלים מבלי לקחת בחשבון את הפגיעה באחרים. משכך, לא ניתן לראות ביציאתו מהארץ, כיציאה תמימה לטיול מאורגן, אלא מדובר בסיוור שבבסיסו אותה האידיאולוגיה הלוחמנית שמתדלקת רבות מההתפרעויות שמניצות ברחבי הארץ, ובירושלים בפרט.

34. תוך שקלול הנתונים האמורים, העקרונות והשיקולים מכוח תיקון 113, כמו גם השיקול של הרתעת הנאשם והרתעת אחרים, ולאחר שהתחשבתי בהודאת הנאשם, עברו הנורמטיבי, ומתוך התקווה כי ישוב לדרך הישר בעתיד, אני גוזר עליו בגין כלל האירועים:

34.1 בגין האירוע הראשון (יציאה של כדין מן הארץ) - **חמישה (5) חודשים של מאסר בפועל**. מאחר שמדובר ביציאה ממניעים שאינם כשרים, בגדרה השתתף הנאשם בסיוור בחסות ארגון לוחם, שהסב ומסב נזק רב לישראל, אני סבור גם שאין מקום במקרה כגון זה להורות על מאסר בפועל שיבוצע בעבודות שירות.

בגין האירועים השני והשלישי (שהתרחשו בחודש יולי 2014 ובחודש מאי 2015) **ארבעים ושלושה (43) חודשים של מאסר בפועל**;

עונשי המאסר האמורים ירוצו במצטבר - היינו, אני גוזר על הנאשם, בגין כלל האירועים שבכתב האישום, ארבעים ושמונה (48) חודשים של מאסר בפועל.

מאסרו של הנאשם יחל להימנות מעת מעצרו ביום 31.8.15;

34.2 מאסר על תנאי של שישה (6) חודשים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה של יציאה מהארץ שלא כדין במשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסרו.

34.3 מאסר על תנאי של שניים עשר (12) חודשים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור איזו מהעבירות מושא האישום השני במשך שלוש (3) שנים מיום שחרורו ממאסרו;

זכות ערעור תוך 45 ימים מהיום לבית המשפט העליון.

יש להעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, ג' שבט תשע"ז, 30 ינואר 2017, בנוכחות הנאשם ובאי כוחם הצדדים.

אהרן פרקש, נשיא